

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no

www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger

Luftveisplager må tas på alvor

Luftveisplager, spesielt tung pust og hoste, gir økt risiko for en for tidlig død av hjerte- og lungesykdommer.

Luftveisplager, som piping i brystet, tung pust eller hoste kan være tegn på lunge- og luftveissykdom eller hjertesykdom. Anne Frostad har undersøkt om det er sammenheng mellom slike symptomer og dødelighet. Datagrunnlaget er befolkningsstudien i Oslo, som ble utført i juni 1972, hvor over 17 500 personer i alderen 15–70 år svarte på et spørreskjema. Halvparten oppga at de hadde luftveisplager.

– Vi har undersøkt sammenhengen

Anne Frostad. Foto privat

mellom luftveisplager og generell dødelighet, død på grunn av hjerte- og lungesykdommer, og forekomst av lungekreft i de neste 30 årene. Vi ser at alle former for luftveisplager gir risiko for en for tidlig død av obstruktiv lungesykdom og iskemisk hjertesykdom. Risikoen var høyest hos dem som var plaget med tung pust, enten ved gange i oppoverbakke eller på flatmark. Resultatene er justert for andre faktorer, som alder, røykevaner og eksponering for støv og gass i arbeidet, sier Frostad.

Blant de 352 deltakerne som fikk lungekreft i løpet av perioden, hadde over 70 % rapportert om hoste eller astmaliknende symptomer da de fylte ut spørreskjemaet.

Frostad forsvarte avhandlingen *Respiratory symptoms as risk factor for mortality from all causes and from respiratory and cardiovascular disease and for incidence of lung cancer, a 30-year follow-up of a community study in Oslo* for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 5.9. 2008.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Ordforklaringer

Telomerase: Revers transkriptase som hovedsakelig har som oppgave å forlenge telomerer (endene på kromosomer). Telomerase er overuttrykt i over 85 % av alle kreftceller, uavhengig av opprinnelse og histologisk type.

Stadie IIIA: Avansert sykdom, men pasientene kan fremdeles behandles kirurgisk. Overlevelse for pasienter med stadie IIIA ikke-småcellet lungekreft er 10 % etter fem år.

Stadie IIIB: Mer avansert sykdom med metastaser. Disse pasientene kan vanligvis ikke behandles kirurgisk.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 2535

Bedre behandlingsmetoder for lungekreft

En ny vaksine mot lungekreft viser lovende resultater og gir lite bivirkninger. Man tror at den kan være spesielt effektiv i kombinasjon med cellegift og strålebehandling.

Lungekreft er den kreftformen som tar flest liv hos både menn og kvinner i Norge. I avhandlingen *New diagnostic and therapeutic approaches in non-small cell lung cancer* har Paal Fr. Brunsvig ved Onkologisk avdeling, Radiumhospitalet, undersøkt nye behandlingsmetoder for pasienter med ikke-småcellet lungekreft.

– Vi har utviklet en ny kreftvaksine, telomerasepeptid. Høyt nivå av telomerase er karakteristisk for mange ulike typer kreftceller, og ved ikke-småcellet lungekreft er dette assosiert med dårlig prognose. Vaksinen trigger en immunrespons, hvor T-celler gjenkjenner kreftceller som uttrykker telomerase, og angriper dem. Vi har prøvd ut vaksinen på 26 pasienter med lungekreft. Resultatene viser at sju av de 14 pasientene som fullførte behandlingen, oppnådde stabilisering av sykdommen, og én er uten

tegn til sykdom mer enn fem år etter, sier Brunsvig.

Han har også undersøkt effekten av å kombinere strålebehandling med cellegiften docetaxel. 30 pasienter med inoperabel lungekreft fikk kombinasjonsbehandlingen, og etter mer enn fem år er fem i live, og trolig helbredet for sin kreftsykdom.

– Resultatene er lovende, og vi tror at vaksinen kan være spesielt effektiv i kombinasjon med kjemoterapi og strålebehandling. Dette prøver vi nå ut for pasienter med stadie IIIA/IIIB lokal-avansert ikke-småcellet lungekreft, sier han.

Brunsvig disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 26.9. 2008.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet